

MAŁOPOLSKI KONKURS GEOGRAFICZNY
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO
W ROKU SZKOLNYM 2026/2027

ETAP SZKOLNY

GODZINA ROZPOCZĘCIA: 9.30

CZAS PRACY: 90 minut

WYPEŁNIA UCZEŃ (DRUKOWANYMI LITERAMI)

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

.....
IMIĘ I NAZWISKO UCZNIA

.....
KLASA

.....
NAZWA SZKOŁY I MIEJSCOWOŚĆ

Instrukcja dla ucznia

1. Na pierwszej stronie arkusza i na karcie odpowiedzi w wyznaczonych miejscach wpisz swoje dane.
 2. Sprawdź, czy na kolejno ponumerowanych **11 stronach** jest wydrukowanych **21 zadań**.
 3. Za prawidłowe rozwiązanie wszystkich zadań możesz otrzymać maksymalnie **60 punktów**.
 4. Sprawdź, czy do arkusza jest dołączona karta odpowiedzi.
 5. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
 6. Czytaj uważnie wszystkie zadania i wykonuj je zgodnie z poleceniami.
 7. Rozwiązania zadań zapisuj długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
 8. Nie używaj korektora ani jakichkolwiek zmazywalnych przyborów piśmienniczych. Zadanie, w którym ich użyjesz nie będzie oceniane.
 9. W arkuszu znajdują się zadania jednokrotnego wyboru oraz zadania wielokrotnego wyboru. **Liczbę poprawnych odpowiedzi należy ustalić samodzielnie.** W zadaniach wielokrotnego wyboru zaznacz wszystkie możliwe poprawne odpowiedzi.
 10. Odpowiedzi przenieś na kartę odpowiedzi, zamalowując odpowiednie litery.
 11. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie przekreśl znakiem "x" i zaznacz inną odpowiedź.
 12. **Oceniane będą wyłącznie rozwiązania zaznaczone na karcie odpowiedzi.**
 13. Na 10 minut przed upływem czasu przeznaczonego na rozwiązywanie zadań zostaniesz poinformowany o zbliżającym się czasie zakończenia konkursu.
 14. Podczas konkursu nie możesz korzystać z urządzeń mobilnych.
 15. Podczas konkursu możesz korzystać z prostego kalkulatora, z podstawowymi działaniami: suma, różnica, iloraz, iloczyn.
 16. Stwierdzenie niesamodzielności pracy lub przeszkadzanie innym, spowoduje wykluczenie Cię z udziału w konkursie.
- Na rozwiązanie wszystkich zadań masz **90 minut**.

Powodzenia!

Zadanie 1. (1 pkt.)

Wysokość szczytu mierzona od poziomu morza to:

- A) wysokość względna
- B) wysokość graniczna
- C) wysokość szczytowa
- D) wysokość bezwzględna

Zadanie 2. (1 pkt.)

Obszar ładu położony na wysokości poniżej 0 m n.p.m. to:

- A) zapadlisko
- B) lej krasowy
- C) depresja
- D) kotlina

Zadanie 3. (1 pkt.)

Który z wymienionych krajów ma najdłuższą granicę lądową z Polską?

- A) Czechy
- B) Niemcy
- C) Rosja
- D) Ukraina

Zadanie 4. (1 pkt.)

W którym kraju można spotkać formację roślinną zwaną makią?

- A) w Polsce
- B) we Włoszech
- C) w Danii
- D) w Finlandii

Zadanie 5. (1 pkt.)

Która skala jest zapisana jako skala mianowana?

- A) 1:10 000
- B) 1: 250 000
- C) 1 cm - 250 km
- D) 50 0 50 100 km

Zadanie 6. (2 pkt.)

Odległość w linii prostej pomiędzy Krakowem a Kielcami zmierzona na mapie w skali 1: 2 500 000 wynosi 4 cm. W rzeczywistości odległość w linii prostej między tymi miastami wynosi:

- A) 100 km
- B) 250 km
- C) 40 000 m
- D) 10 000 m

Zadanie 7. (3 pkt.)

Wskaż formy rzeźby charakterystyczne dla wysokogórskiego krajobrazu Tatr:

- A) wysoczyzny
- B) wąwozy lessowe
- C) granie
- D) stożki piargowe
- E) żleby
- F) turnie

Zadanie 8.

W tabeli przedstawiono dane dotyczące ludności w Polsce w latach 2000, 2010, 2020 i 2025.

Rozwiąż zadania 8.1., 8.2., 8.3. na ich podstawie.

	Rok 2000	Rok 2010	Rok 2020	Rok 2025
Liczba ludności [w mln os.]	38,3	38,5	38,1	37,4
Urodzenia [w tys. os.]	378	413	355	238
Zgony [w tys. os.]	368	378	477	406
Imigracja [w tys. os.]	7,3	15,2	13,8	21,1
Emigracja [w tys. os.]	27,0	17,4	8,8	10,1

Źródło danych: GUS.

Zadanie 8.1. (1 pkt.)

W 2025 roku przyrost naturalny w Polsce wyniósł:

- A) -168 tys. os.
- B) 168 tys. os.
- C) 406 tys. os.
- D) - 406 tys. os.

Zadanie 8.2. (1 pkt.)

W którym roku przyrost naturalny w Polsce był najniższy?

- A) 2000 r.
- B) 2010 r.
- C) 2020 r.
- D) 2025 r.

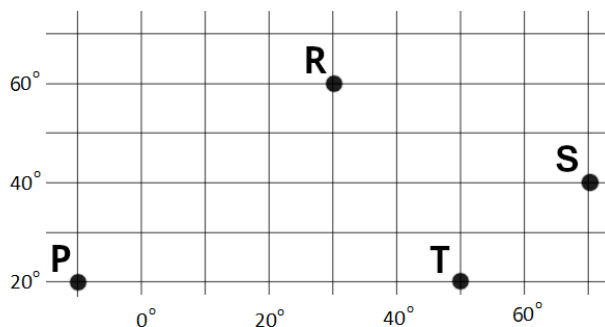
Zadanie 8.3. (3 pkt.)

Przyrost rzeczywisty w 2010 roku był:

- A) wyższy niż w roku 2000
- B) wyższy niż w roku 2025
- C) niższy niż w roku 2020
- D) dodatni
- E) ujemny
- F) równy zero

Zadanie. 9.

Na siatce geograficznej zaznaczono punkty (P-T). Rozwiąż zadania 9.1., 9.2., 9.3., 9.4. na jej podstawie.

Zadanie 9.1. (1 pkt.)

Punkt o współrzędnych geograficznych **40°N 70°E** to:

- A) punkt P
- B) punkt R
- C) punkt S
- D) punkt T

Zadanie 9.2. (1 pkt.)

Punkt **R** ma współrzędne geograficzne:

- A) 30°N 60°E
- B) 30°N 25°E
- C) 60°N 30°E
- D) 60°N 30°W

Zadanie 9.3. (1 pkt.)

Który z punktów **nie jest** położony na półkuli wschodniej?

- A) punkt P
- B) punkt R
- C) punkt S
- D) punkt T

Zadanie 9.4. (3 pkt.)

W tabeli podano współrzędne geograficzne skrajnych punktów kontynentu europejskiego.

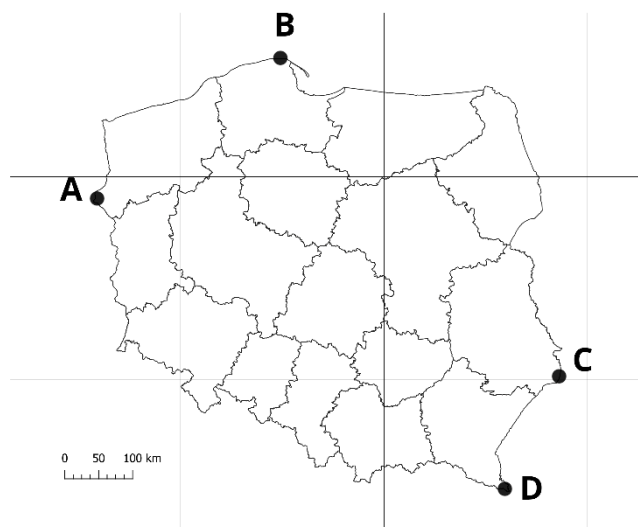
Wskaż które spośród punktów P,R,S,T nie znajdują się na obszarze Europy kontynentalnej.

Współrzędne geograficzne	Nazwa	Kraj
71°08'N, 27°40'E	Przylądek Nordkinn	Norwegia
35°58'N, 5°37'W	Przylądek Marroquí	Hiszpania
38°46'N, 9°30'W	Przylądek Roca	Portugalia
68°41'N, 68°14'E	Ujście rzeki Bajdaraty do Morza Karskiego	Rosja

- A) punkt P
- B) punkt R
- C) punkt S
- D) punkt T

Zadanie 10.

Na mapie zaznaczono skrajne punkty Polski: zakole Bugu koło Hrubieszowa, zakole Odry koło Cedyni, brzeg morza w Jastrzębiej Górze oraz szczyt Opołonek. Rozwiąż na podstawie mapy zadania 10.1. - 10.3.

Zadanie 10.1. (4 pkt.)

Zaznacz któremu punktowi na mapie (A-D) odpowiadają podane współrzędne geograficzne:

Zadanie	Współrzędne geograficzne skrajnych punktów Polski	Punkt na mapie			
10.1.1.	54° 50'N, 18° 18'E	A	B	C	D
10.1.2.	49° 00'N, 22° 51'E	A	B	C	D
10.1.3.	52° 51'N, 14° 07'E	A	B	C	D
10.1.4.	50° 52'N, 24° 09'E	A	B	C	D

Zadanie 10.2. (3 pkt.)

Oceń prawdziwość zdań w zadaniach 10.2.1 – 10.2.3. Jeśli zdanie jest prawdziwe wybierz P. Jeśli zdanie jest fałszywe wybierz F.

Zadanie	Informacja	Prawda	Fałsz
10.2.1.	Na mapie literą A zaznaczono zakole Bugu koło Hrubieszowa.	P	F
10.2.2.	Punkt najdalej wysunięty na wschód Polski znajduje się w województwie lubuskim.	P	F
10.2.3.	Znając szerokość geograficzną skrajnych punktów Polski możemy obliczyć jej rozciągłość południkową.	P	F

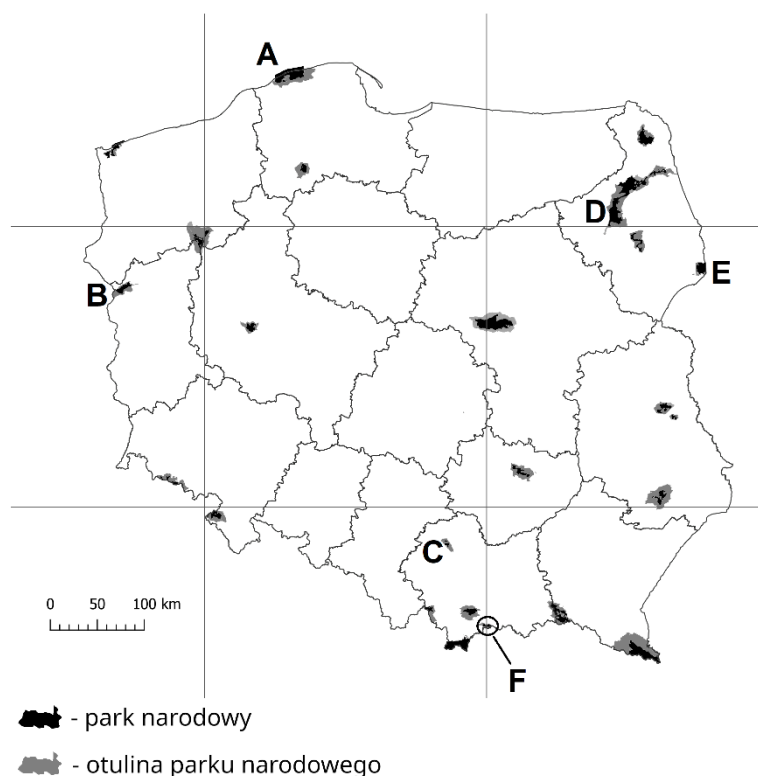
Zadanie 10.3. (2 pkt.)

Wskaż konsekwencje rozciągłości południkowej Polski i Europy:

- A) Różnice w momencie wschodu i zachodu Słońca.
- B) Różnice w wysokości kątowej górowania Słońca nad horyzontem.
- C) Występowanie różnych stref czasowych.
- D) Różnice w długości trwania dnia i nocy.
- E) Położenie w tej samej strefie czasowej.

Zadanie 11.

Poniższa mapa przedstawia parki narodowe wraz z ich otulinami. Literami A - F oznaczono wybrane parki narodowe. Na podstawie mapy oraz własnej wiedzy rozwiąż zadania 11.1., 11.2.

Zadanie 11.1. (3 pkt.)

W tabeli podano informacje dotyczące parków narodowych w Polsce. Wskaż literę (A-F), którą został oznaczony park narodowy, którego dotyczy podana informacja.

Zadanie	Informacja	Park narodowy					
11.1.1.	Najwcześniej utworzony park narodowy w Polsce.	A	B	C	D	E	F
11.1.2.	Najpóźniej utworzony park narodowy w Polsce	A	B	C	D	E	F
11.1.3.	Park narodowy o najmniejszej powierzchni.	A	B	C	D	E	F

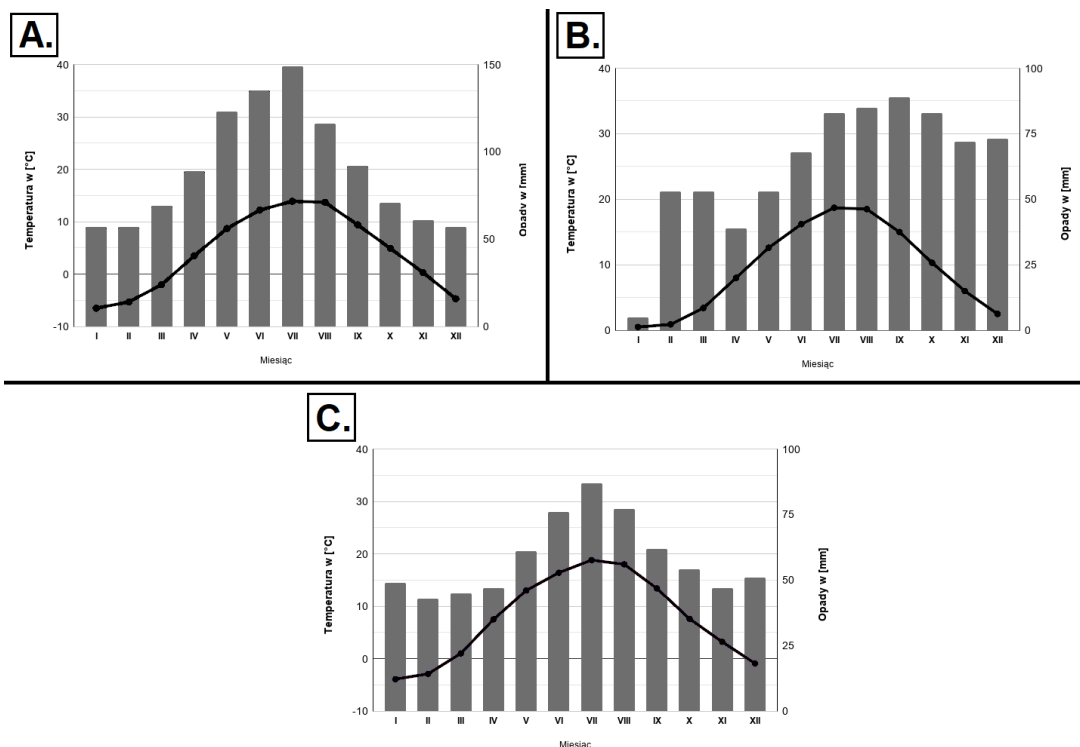
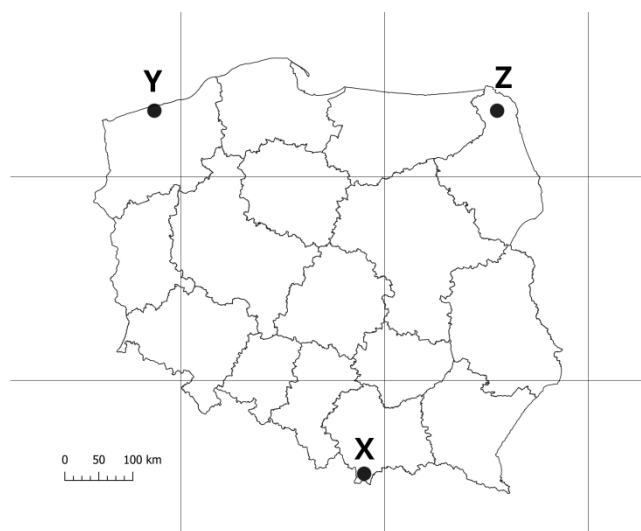
Zadanie 11.2. (3 pkt.)

W tabeli przedstawiono informacje dotyczące walorów krajobrazowych wybranych parków narodowych w Polsce. Wskaż literę (A-F), którą oznaczono park narodowy odpowiadający każdemu z podanych opisów.

Zadanie	Informacja	Park narodowy					
11.2.1.	W tym parku narodowym można podziwiać przełom rzeki Dunajec.	A	B	C	D	E	F
11.2.2.	Charakterystycznym elementem krajobrazu tego parku narodowego są wydmy.	A	B	C	D	E	F
11.2.3.	Ten park znajduje się na obszarze Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej. Występują tam m.in. ostańce wapienne oraz jaskinie.	A	B	C	D	E	F

Zadanie 12. (3 pkt.).

Poniżej przedstawiono mapę Polski z zaznaczonymi trzema miastami (X, Y, Z) oraz klimatogramy wykonane dla tych miast (A-C).

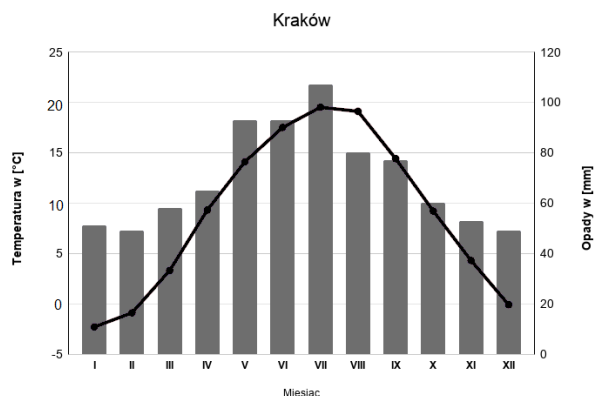
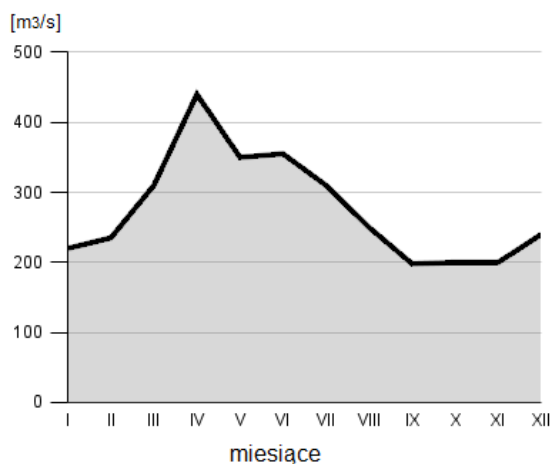

Na podstawie rozkładu średnich miesięcznych sum opadów atmosferycznych oraz średnich miesięcznych temperatur powietrza dopasuj do każdego miasta (X,Y,Z) odpowiadający mu klimatogram (A,B,C).

Zadanie	Miasto	Klimatogram		
12.1.	X	A.	B.	C.
12.2.	Y	A.	B.	C.
12.3.	Z	A.	B.	C.

Zadanie 13. (4 pkt.)

Poniżej zamieszczono wykres przedstawiający przepływy Wisły w ciągu roku oraz klimatogram typowy dla klimatu umiarkowanego ciepłego przejściowego.

Na podstawie wykresów i własnej wiedzy, oceń prawdziwość zdań w zadaniach 13.1.-13.4. Jeśli zdanie jest prawdziwe wybierz odpowiedź P. Jeśli zdanie jest fałszywe wybierz F.

Zadanie	Informacja	Prawda	Fałsz
13.1.	Najwyższe przepływy Wisły występują w czasie kalendarzowej zimy.	P	F
13.2.	Wzrost przepływów Wisły w marcu i kwietniu spowodowany jest wiosennymi roztopami.	P	F
13.3.	Najniższe przepływy występują latem ze względu na wysokie temperatury powietrza.	P	F
13.4.	W maju średni przepływ Wisły wynosi powyżej 300 m³/s.	P	F

Zadanie 14. (1 pkt.)

Wskaż zestaw, w którym uporządkowano wybrane mniejszości narodowe i etniczne w Polsce od najbardziej do najmniej licznej.

- A) Niemcy > Słowacy > Romowie > Białorusini
- B) Białorusini > Romowie > Słowacy > Niemcy
- C) Romowie > Niemcy > Słowacy > Białorusini
- D) Niemcy > Białorusini > Romowie > Słowacy

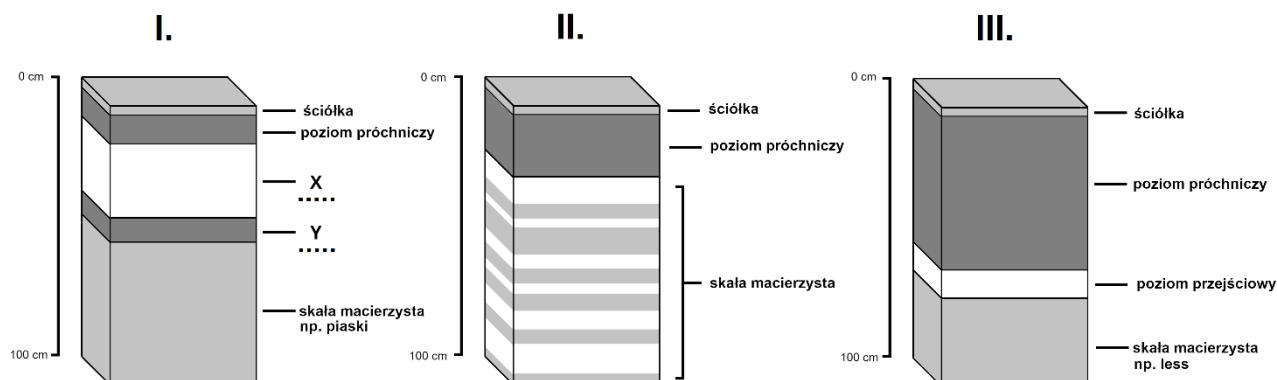
Zadanie 15. (1 pkt.)

Spośród podanych regionów geograficznych wskaż ten, który charakteryzuje się najlepszymi warunkami przyrodniczymi dla rozwoju rolnictwa.

- A) Sudety
- B) Wyżyna Lubelska
- C) Bieszczady
- D) Pojezierze Mazurskie

Zadanie 16.

Poniżej przedstawiono schematy profili glebowych (I-III). Rozwiąż na ich podstawie zadania 16.1., 16.2., 16.3.

Zadanie 16.1. (2 pkt.).

Dokończ zdanie wybierając zestaw, który zawiera poprawne zakończenie zdania:

Zdanie: **Numerem I. oznaczono profil glebowy przedstawiający**

A.	glebę brunatną,	a literami X i Y oznaczono poziomy glebowe, takie jak	1.	X – poziom wmywania, Y – poziom wymywania.
B.	glebę bielcową,		2.	X – poziom zmywania, Y – poziom brunatnienia.
C.	glebę górską (inicjalną),		3.	X – poziom wymywania, Y – poziom wmywania.

Zestawy odpowiedzi:

- A) A.1.
- B) A.2.
- C) B.1.
- D) B.3.
- E) C.2

Zadanie 16.2. (1 pkt.).

Numerem II. oznaczono profil glebowy:

- A) gleby brunatnej
- B) gleby bielcowej
- C) czarnoziem
- D) mady rzecznej
- E) gleby górskiej (inicjalnej)

Zadanie 16.3. (2 pkt.).

Wskaż odpowiedzi zawierające poprawne informacje o glebie przedstawionej na profilu nr III.

- A) Występuje na ponad połowie powierzchni Polski.
- B) Jedna z najżyźniejszych gleb w Polsce.
- C) Występuje m.in. na Wyżynie Lubelskiej.
- D) Tworzy się głównie na obszarach górskich np. w Karpatach.
- E) Powstaje przede wszystkim w dolinach rzek i na obszarach podmokłych.

Zadanie 17. (3 pkt.).

Zaznacz informacje dotyczące wyłącznie rzeki Biebrzy:

- A) Jest prawobrzeżnym dopływem Narwi.
- B) Jest lewobrzeżnym dopływem Wisły.
- C) W jej dolinie występują rozległe bagna i torfowiska.
- D) Najwyższe przepływy występują w sezonie letnio-jesiennym.
- E) Przepływa przez Biebrzański Park Narodowy.

Zadanie 18. (1 pkt.).

Jeziorka Duszańskie, położone w Bieszczadach, są:

- A) jeziorami polodowcowymi.
- B) zbiornikami zaporowymi.
- C) jeziorami osuwiskowymi.
- D) zbiornikami powstałymi w zagłębieniach po działalności górniczej.

Zadanie 19. (2 pkt.).

Wybierz odpowiedzi A lub B oraz C lub D, tak aby podana informacja dotycząca obszarów chronionych w Polsce była prawdziwa.

Parki narodowe stanowią 1% powierzchni naszego kraju, czyli trzykrotnie **A / B** niż wynosi średnia unijna. Jeśli jednak weźmiemy pod uwagę wszystkie rodzaje obszarów chronionych, to ich łączny udział daje nam imponujące **C / D** terytorium Polski, plasując nas w roli europejskiego lidera (zaraz za Bułgarią i Słowenią).

Źródło: Trojan K. (2005), Spór o Międzyodrze. Wyzwania ochrony przyrody w Polsce, Geografia w szkole, nr 6

Odpowiedzi:

A) więcej	C) 39%
B) mniej	D) 87%

Zadanie 20. (3 pkt.).

Oceń prawdziwość zdań w zadaniach 20.1., 20.2. i 20.3. Jeśli zdanie jest prawdziwe wybierz odpowiedź P. Jeśli zdanie jest fałszywe wybierz F.

Zdanie	Informacja	Prawda	Fałsz
20.1.	Bursztyn jest minerałem.	P	F
20.2.	Skamieliny uwięzione w bursztynie to, tzw. inkluzje.	P	F
20.3.	W Polsce złoża bursztynu występują tylko w okolicy Gdańska.	P	F

Zadanie 21. (1 pkt.).

Na terenie którego spośród podanych województw znajduje się najwięcej parków narodowych?

- A) pomorskiego
- B) wielkopolskiego
- C) małopolskiego
- D) podlaskiego

Brudnopis:

Zapisy w brudnopisie **nie są oceniane**.